

A MUNKA

XX. évfolyam, 43. szám.

ára 24 fillér

Salgótarján, 1942 Október 24

Elsők közt az új Európában.

A tél már kopogtat a keleti front középső és felső szakaszain, ahol egyelőre az őszi esőzés felzárkózta a talajt és megakadályozza a nagyobbarányu hadműveleteket.

Időnként már havazás ad izelítőt a közelgő téltől. A Don frontját keményen tartó honvédeink, akik közt most kint tartózkodik vitéz Nagy Vilmos honvédelmi miniszter is, megkapták már a téli felszerelésüket, amint hogy német bajtársaink is felkészülten, teljes téli felszereléssel várják a zord idő beálltát. A déli frontszakaszokon tovább folynak a hadműveletek és Tuapsze feketetengeri kikötőváros eleste küszöbön áll. Sztalingrád összelőtt romváros lényegében már német kézen van, csak az északi rész egyik megerősített gyáraért harcolnak még a vörösök. A vörös carról elnevezett hatalmas iparváros, amely eddig a szovjet hadiellátásának legfőbb erőssége volt, elveszett. De ennél is nagyobb jelentőségű, hogy a németek, miután korábban elzárták a szovjet vízi útjait és vasútjait, most a Volga elérésével elkötötték életének legfőbb ütőerét. Az élelem, a szén és az ércek megszerzése után most már a kaukázusi olaj nagyrésztől is megfosztották a szovjetet, amely a legszörnyűbb nélkülözéseknek, a legborzalmasabb télnek néz elébe, miközben hiába sürgeti a tehermentesítő második arcvonalat.

Az elért eredmények, győzelmek nyomán honvédeink hősiességével is készül az új Európa, amelyben Magyarországnak is fontos szerep jut. Erre a jogot nemcsak mostani hősi áldozatával szerzi meg. Megszerezte már régen, amint erre érdekes ungvári beszédekben Kállay miniszterelnök is utalt, aki a Petró Kálmán halálával megüresedett egri kerület képviselőjelöltségét vállalta most. Ez a beszéd volt a hét elejének legérdekesebb, belpolitikai eseménye, amellyel, hogy Lossonczy István közel-látási miniszter lemondott és helyébe Szász Lajos pénzügyi államtitkár, a kitűnő gazdasági szakértő került. Megcsonkítottságunknak, megalázottságunknak, — mondotta a miniszterelnök, — egyik fő oka épp az volt, hogy mi indítottuk el a keresztény nemzeti szellemet Európában, amely akkor egészen másként gondolkodott. Ha akkoriban szenvedtünk ezért, ma kérnünk, követelnünk kell, ma el kell várnunk mindenütt annak elismerését, hogy ennek a gondolatnak kialakuló jövőjében — bármilyen formája legyen is ez az életnek — nekünk az első hely jár. Mert út-

török vagyunk, a keresztény gondolat uttörői. És ha nem is tudtuk azt a gondolatot abban az időben teljesen megvalósítani, mert ennek oka az volt, hogy mint egy csepp, egyedül álltunk akkor az európai demokrácia, szabadkőművesség és zsidóság tengerében. Az a pozíció azonban, amit megszereztünk, nekünk multat jelent, a kezdeményező multat... Emelt fővel állunk itt Európában, önálló magyar gondolkodásunkat hangoztatjuk, jogunkat nemcsak az ezeréves magyar történelem erkölcsi alapján, nemcsak azon az alapon kell követel-

nünk, ami a magyar mindig volt, az európai kultúra hordozója, hanem mint a keresztény nemzeti újjászületés első harcosainak is. És ha egyszer szenvedtünk ezért, mert ez a gondolat akkor idegen volt Európa előtt, nem lehetünk még egyszer szenvedők. amikor ez a gondolat Európa uralkodó gondolatává lett. A magyar igazságot európai igazsággá tették szövetségeseink és az új Európában az első vonalban kell lenniök azoknak, így nekünk is, akik ennek az igazságnak prófétái és mártirjai voltak. Hozzátehetjük: nincs kétségünk az-

íránt, hogy ott is leszünk. Igaza van abban is, amikor azt mondja, hogy örködnünk kell afelett, mi történik az országban, mert nem volt elég a zsidókat bizonyos pozíciókból kiemelni: nemcsak a zsidó vagyont kell kitenni, hanem a zsidó szellemet is. Az igazi antiszemitizmus egyuttal antiprofitizmust is jelent. Vagyis azt, hogy a keresztény magyar gazdasági életet magasabb szempontoknak kell irányítani, nem pedig a profit szempontjainak.

Szenvedés és tetterő a keresztény életszemléletben.

Krisztus Királysága ünnepére.

Az Isten országának egyházközössége magassága, szélessége és mélysége szerint három tartományt foglal magába: magassága szerint a győzedelmes Egyházat, az égben, melyet Isten fénye világít meg és Isten gyönyöre áraszt e; szélessége szerint a küzdő, vagy helyesebben támadott Egyházat a földön; mélysége szerint a szenvedő Egyházat a tisztító-tűzben, ahonnan örökre hangzik a zsol-tár: De profundis clamavi ad Te, Domine!

A szenvedő Egyház dogmája ke-mény dió a mi időnkben. A mai élet-szemlélet tettekre kész, férfias, hősiességét a k a r n e v e l n i s nem akar prédikációkat hallani a szenvedésről. Harcosokat akar, nem kereszt-vívókat, hőskéket, nem mártírokat. Meg szeretnének vizsgálni, milyen viszonyban áll tetterő és szenvedés a keresztény életszemléletben s vajon e pontban valóban ellentét áll-e fenn keresztény és a mai kor világnézete között.

A legjobb ember szívesebben dol-

gozik és tevékeny, mint beteg és szenvedő. A most élő nemzedék különösen keményen érezte a munkanélküliséget s különös örömmel üdvözölte azt a nagy célt, hogy mindenkinek munkát kell teremteni, aki dolgozni akar. De nem lehet a t a g a d n i azt a tényt, hogy a földi életnek még mindig megvannak a tövissei s bögáncsai az orvoslás, tudomány és technikai eredményei mellett s a szenvedések serege vágat végig a világon az apokaliptikus lovas kíséretében. Az örök földi paradicsom evangéliuma újra meg újra álomnak bizonyult. Ha azt mondanánk, hogy a bűn mérges vetése, a szenvedés és halál is megszűnt, akkor a föld minden sarka, az emberek minden lakóhelye visszhangozná: megcsaljátok önmagatokat! Az egészséges és tettekre szomjas ifjúság örömmel hallgatja az új hirt a tett embereiről, szemben a szenvedés emberével. Még semmit sem, vagy csak nagyon keveset tud a betegségek és lelki fájdalmak hadseregéről, az ember ellen-

ségeiről, a keserű élményekről, melyek tövisként sebzik meg a szívet s még kevesebbet tud a gazdasági gondok és szenvedések sok fajtájáról.

A kereszténység azonban nemcsak hirdeti a földi szenvedések józan tényét, hanem feltárja a szenvedésről szent forrásait is. Főpillant a kereszténység Mesterre, aki a szenvedés keserű pohárát kiürítette. Kiosztja a szent szakramentumokat, melyek az erősek kenyerével erősítenek. Lelkipásztorkodásában a lélekbe tekint és megfigyeli: némelyek hite széttörik a szenvedésben, de mások a szenvedés iskolájában erősek, érettek lesznek. Egyesek, akik a boldogság napjainban a felületen éltek, mélyenjárókká lesznek, mint a megterhelt hajók, melyek nagy terbükkel nyugodtan usznak a kikötő felé.

A szenvedésben megpróbált embereket három csoportba oszthatjuk: némelyek fogcsikorgatva átkozódnak a kereszt alatt s azt mondják: szenvednem muszáj.

Egy nagyvezűst története.

(Honvéd haditudósító század.
Sz. Kovács Imre hadnagy.)

Egy géppuskás századnál vagyunk. A század parancsnoka Orosz Tamas hadapródormester, akit nemrég a nagyvezűst vitézségi eremmel tüntettek ki. Ezredtársai hívták től rá a figyelmünket, mint egyik legvitézebb bajtársukra. Nehezen tudom csak szórakozni, hogy mondja el, miért kapta szép kitüntetését. De végül mégis csak beszél.

Amikor a ratatámadás — szerencsét jelent.

A kezdet kezdetén páncceltörő ágyus szakasz parancsnoka voltam, de azóta minden beosztásban. Zászlóaljammal N. város keleti oldalán a vasúti átjáróval szemben egy erdő szegélyében rendezkedtünk be védelemre. Egy reggel erős tűzvérségi és aknavető tüzelőkészítés után azt a parancsot kaptam, hogy páncceltörő ágyus szakaszommal támogatassam a gyalogság támadását a vasúti sínek mentén. Ágyúimmal tüzelőállást foglaltam el, de alighogy letelepedtünk, erős ratatámadást kaptunk. Ez volt a szerencsénk, mert az alacsony támadás elől az erdőbe húzódtunk vissza. Alig hagytuk el helyünket, a következő pillanatban az átjáró közeléből erős géppuskatűzet zúdítottak tüzelőállá-

sunkra. Egyik lovunkat ki is lőtték, úgy-hogy kénytelenek voltunk ágyúinkat is behúzni az erdőbe. Nem volt más hátra, löpőtűzést kértünk és utána az erdőben nyomultunk előre.

Itt újabb meglepetés ért bennünket. Az erdő szegélyétől mintegy 200 méterre a vasúti átjáró közelében magyarformájú egyenruhát viselő katonákat vetünk észre. Integettek felénk. Nagyon megörültünk, mert azt hittük, hogy a délről előnyomuló vonalaink érték el a vasúti átjárót. Gyors léptekkel elindultunk, hogy üdvözöljük őket. Már csak száz lépésre lehetünk tőlünk, amikor hirtelen gyilkos géppuskatűzet zúdítottak ránk. Mi azonnal földre vetettük magunkat, viszonzottuk a tüzet és szép lassan visszavonultunk az erdőbe. Csak ekkor tudtuk meg, hogy a bolsevista katonák így akartak bennünket leprecsalni. Ekkor döbbenünk rá, hogy olyan ellenséggel állunk szemben, amely nem tiszteli a nemzetközi jogokat és köteleket. Ez aztán a legnagyobb óvatosságra és a legnagyobb elszántságra készítette bennünket.

Orvosi tilalom ellenére...

Néhány nap múlva ismét mi támadtunk. Nagy tűzvérségi előkészítés után elindultunk, hogy birtokba vegyük a vasúti átjárót, de az oroszok a vasúti töltés alatt oly ügyesen rendezték be kiserődjüket, hogy a tűzvérségi előkészítés ellenére is csak lépésszerűen tudtuk megközelíteni őket. Már a töltés előtt jártam, amikor a

közelemben egy akna csapódott be és utána nyomban elvesztettem eszméletem. Hogy ezután mi történt, nem tudom, csak arra emlékszem, hogy amikor eszméletem visszanyertem, kórházba fektüdtem. Kábult volt a fejem, de nem éreztem rosszul magam. Orvosaimnak már akkor mondtam, hogy nincs semmi bajom és engedjenek ki a kórházból, de azok hallani sem akartak róla.

— A délutáni órákban legényem-nek kiadtam a parancsot, hogy gondoskodjon valami járműről és másnap vissza-megyek zászlóaljamhoz. Másnap valóban jött a legényem egy fogattal és anélkül, hogy búcsút vettem volna, kimentem zászlóaljamhoz. Még aznap engedélyt kértem, hogy a vonal előtt maradjon páncceltörő ágyumal fő kutathassam a behozhas-sam. Ki is mentem. Balszárnyunkon a német gyalogság támadott. Elöl egészen csend volt. Az ellenséges állásoktól 120 lépésnyire megtaláltam ágyumam. Megállapítottam, hogy néhány találat érte, de kis javítással harcképesse lehetett tenni. Mialatt a löveg elvonászásán fáradoztam, az ellenség a támadó németekre erős zá-rótűzést zúdított. Egy fa mögött keresztet-menedsket a gyilkos erejű tűz elől. Köppenyemet így is több találat érte, mel-lettem lövedékek szántották a földet, de nem történt semmi különösebb bajom.

— Amint a fa mellett fektüdtem, egyszer csak arra lettem figyelmes, hogy egy másik fa mögött egy alak leselkedik

*Jó anyagból -
alapos munka*

**SIEMENS
RÁDIÓ**

Már a hangjáról felismeri!

Mások a keresztény lelkülettel fogják fel a mondják: szenvednem kell. A szentek azonban, a nagy ritka példányok így szólnak: szabad szenvednem. Akinek szeme van, nem tagadhatja: a vallás tárta fel a szenvedő erő forrásait.

A kérdés formája azonban nem merev vagy-vagy. Vagy tett embere és harcos, vagy szenvedő-ember és tűrő. Vagy kalapács, vagy üllő. A szenvedések elviselése maga is tett, csendes, de komoly hősiesség. Sőt a bátor szenvedésben és halálban több hősiesség van, mint bármely életvidám cselekedetben. Nagyobb dicsőség ténylik a mártírok koronáján, mint a hadvezérek babérain. A nemrég lezajlott spanyol belháború alkalmával a spanyol mártírok közül sokan megmenekülhettek volna, ha ezt kiáltják: „Eljen Moszkva, le Krisztussal!” E helyett azt kiáltották: „Eljen Krisztus, a mi királyunk!” S midőn az alcazari tiszték egy izben azt hitték, hogy utolsó órájuk elközelgett, papot kértek, készen hitükért és hazájukért meghalni. Nem volt ez hősiesség? Nem volt ez erkölcsi nagyság? És hányan vannak mártírok a mostani vérengző, bolsevizmus elleni harcban, akik az alcazariakhoz hasonló krisztusi hittel és hősiességgel vállalják a szenvedést és a halált? Nem kapcsolódik itt egybe tetterő és szenvedő, „az alázat és erő pálmája egyszerre?”

A keresztény világnézetben tehát tetterő és szenvedő nem ellentétek, hanem két palma módjára fonódnak egymásba. E kapcsolódás eleven előkepe és törvénye maga Krisztus. „Annak a műveit kell cselekednem, aki küldött engem, míg nappal van. Eljön az éjszaka és senki sem munkálkodhat többé”. Krisztus tehát munkálkodásról beszél, míg nappal van és a hivatási munka megszakadásáról, ha elközeleg a szenvedés és halál éjszakája. „Tettben és szóban hatalmas léven” parancsolt Jézus a tenger viharának és csend lett. „Tettben és szóban hatalmas léven”, meggyógyította a betegeket, akik ruhája szelét ilettek. „Tettben

és szóban hatalmas léven”, támasztott fel holtakat az életre. Nagy volt csodatetteiben, de még nagyobb volt csodálatos szenvedésében. Végigizelte az emberi küzdelmeket, fáradságot és éhezést. Beszédeit a farizeusok hallgatták ki, akik „megfigyelték őt”. S végül igazságtalan bírótól elítélve, halálra vitték. *Krisztus végrehajtotta a legnagyobb szenvedést és legnagyobb tettet, felállította Isten országát, melyben a nap soha le nem megy. A legnagyobb vereség által a legnagyobb győzelmet vívta ki, legyőzte a halált, a pokol kapuit lerontotta s halottjából feltámadván megnyitotta az Atyához vezető utat a legnagyobb csodatevő és a szenvedések embere egy személyben.*

Az evangéliumok Krisztus-képének megamisítása volna, ha az Üdvözítőt harcosként akarnók szemléltetni. Aki szelíd és alázatos szívvvel megcsufoltatta magát, anélkül, hogy maga csufolódott volna, aki tanítványát megrója, mert fegyverrel akar védekezni, aki az ég seregeit hívhatná segítségül s nem teszi, — az nem harcos a szö mai értelmében. Jóllehet hasonlatban harcról és győzelemről beszél, hogy megérzekeletesse lsten ellenségeinek legyőzését a szellem fegyvereivel, jóllehet azért jött, „hogy fegyvert hozzon”, mert mint az összefüggés világosan mutatja, az ellentét: *Krisztussal, vagy Krisztus ellen, a családokat is két részre szakította; jóllehet korbácsot is ragadott, hogy Atyja házáat meggyalázóitól megtisztítsa: az evangélium Jézusa még sem harcos, hanem Megváltó és Üdvözítő, aki tekintetét egész életét a keresztre szegezte.*

Az őskeresztény idők egyik mártír-püspöke eleven képben állítja elénk a keresztény életszemlélet alapját, „a szenvedésközösség vállalását Krisztussal”. *Szent Ignácot* halálra ítélték, Kisázsiaiból Romába hozták, hogy a cirkszban az oroszianok elé vessek. Utközben bucsulevelet irt a kisázsiai egyházközsegeknek s egyik levelében azt írja: „Most kezdek Krisztus tanítványa lenni”. Ignác ifjúságának idejétől hordta a munka igáját, mint

felém. Már az első pillanatban megállapítottam, hogy bolsevista katona. Hirtelen lendülettel mellette termettem, gyomorszájon vágtam és lefegyvereztem. Éppen a legjobbkor, mert már emelte rám a géppisztolyát. Mikor magához tért, hátraksertem és átadtam zászlóajparancsnoknak.

Járőrrel ott, ahol magyar katona még nem járt.

Másnap zászlóajparancsnokom azzal a feladattal bizott meg, hogy savunkban derítsem fel az egész Don partját. Este hat órakor indultam el járőrömmel. Nagyon óvatosaknak kellett lennünk, mert a mi oldalunk belátható sikság, a feiderítendő rész pedig bozótos volt. Éjszaka hatalmas esőt kaptunk és bőrig áztunk. A feiderítést persze folytattuk reggel. A Don partján megálltam annak a Katának roncsát, amelyet vadászaink előzőnap lőttek le. Járőröm tagjaival közöttem, hogy megközelítem a repülőroncsot és addig ők

fedezzék munkámat. Amikor a Rata közlebe értem, a tulsó oldalról erős géppuskatűzet kaptam. Először bebujtam a Rata roncsai alá, majd amikor a tűz lanyhulni kezdett, visszakusztam járőrömhöz és továbbmentünk.

Mivel meg az első napi esőtől csúromvizesek voltunk s nem akartam embereimmel még egy éjszakát kint töltetni, ezért meggyorsítottuk az iramot. Végig fésültük az egész Don partját és járőrzés közben feiderítettünk négy aknavető tüzelfőállást, egy táboriőrsőt, egy ütegállást és egy eddig még ismeretlen atkölőhelyet. Közben még háromszor kaptunk erős tüzet, de szerencsére egyikünknek sem történt semmi különösebb baja. Estére már be is vonultunk zászlóajjunkhoz és mind ezeket jelentettük a százados urnak. Ezekért a cselekményeimért tüntettek ki a nagyvezűst éremmel.

Orosz Tamás hadapródörnmester szadával most pihenőben van. De már készülnek előre.

antiochiai püspök művelte az Ur szőlőskertjét a most, a vesztőhely felé vezető uton „kezd el” Krisztus tanítványa lenni. *Krisztus* Egyháza az egész világnak hirdetni fogja az evangéliumok cselekedeteinek csodálatos történetét, de hirdetni fogja, nehogy fél munkát végezzen, az Ur halálának szent titkait is prédikációiban és ünnepeiben. *Folytatni fogja Krisztus szenvedését, viselni fogja a fővisskoszorút és sebek jegyeit és megjárja kereszt-*

utját. Az Egyház lelkipásztorkodásának törvénye: könnyekben vetni és örömben aratni. Egy gondolkodó embert se téveszt sen meg, ha az Egyház a megvetés palástját és a fővisskoszorút viseli. Ellenkezőleg, ezen ismerje meg *Krisztus Egyházát*, amint Mestere sebeinek jegyével lépked előre!

Ennyit a mai idők Krisztus Királyságának ünnepére!

(—án—)

Városi közgyűlés.

F. hó 22-én délután 3 órakor dr. Förster Kálmán polgármester elnöklésével folyt le az alábbi közgyűlés, mely-

nek első két bejelentését állva hallgatták végig a jelenlévők.

Jelentem, hogy vitéz nagybányai Horthy István Ölméltósága magyarország kormányzóhelyettese f. évi augusztus 20-án az orosz harctéren hősi halált halt.

Gyászba borult a legelső magyar, a mélységekbe süllyedt magyar hazát a feltámadás fényébe felemelő kormányzó párt. A mélységes fájdalomban egy könnyező nemzet és közöttük Salgótarján városa közönsége osztozik a főméltóságu családdal.

Jelentem, hogy Ölméltósága hősi halála alkalmával a város közönsége a nemzeti gyászban az előírásoknak megfelelően részt vett. Azonfelül a város közönsége részvétét a kabinet iroda útján tolmácsoltam. A főméltóságu kormányzó úr kabinet irodája leiratban a részvétért köszönetet mondott.

Jelentem, hogy Gyarmathy Béla városi díjnok, zászlós az orosz harctéren hősi halált halt.

Gyarmathy Béla mint kezdő tisztviselője a városnak rövid szolgálata alatt is kiváló szorgalommal, lelkes hozzáértéssel teljesített kötelességét és ezzel kiérdemelte a város közönsége megbecsülését.

Most fiatal életét áldozta a haza oltárán a szebb, a boldogabb magyar jövőért.

A város közönsége hősi halált halt fiatal, kötelességtudó, hűséges tisztviselőjének emlékére kegyelettel örökíti meg jegyzőkönyvében és őrzi az új ezeréves magyar történelmet munkáló lelkekben.

A város tisztviselői pedig az ő áldozatos hősi példájából merít erőt ahhoz, hogy hozzá méltó hűséggel és odaadással szolgálja az összesség javát.

Jelentem, hogy Gyarmathy Béla tisztviselőtársunk hősi haláláról kapott szomorú hír vételekor a városházára a gyászlobogót kitéttetem és a családnak a város közönsége részvétét tolmácsoltam.

Jelentem, hogy a város kerületekre osztott területén t. é. augusztus hó 30-án (vasárnap) folyt le a katonáink részére a teli ruhagyűjtés. A gyűjtést a katonai levénte parancsnokság szervezte meg a város talsadalmának részvételével és segítségével. A bányatársulat levénte-zene-kara ebresztőjével kezdtek meg a kocsikkal felszerelt levénte csoportok házról-házra járva a gyűjtést és az a helyi lapban részletesen is leközölt szép eredménytel fejeződött be. A több ezer meleg ruhadarabon kívül készpénzben 2430 pengő gyűlt össze, mely összeg a katonai parancsnokság rendelkezésére az országos Vöröskereszt Egyesülethez küldött be.

Jelentem, hogy városunkban a Vöröskereszt országos gyűjtése október hó 3-án és 4-én folyt le a helybeli Vöröskereszt Egylet irányításában. Az uccakon elhelyezett urnáknál lelkes asszonyok és leánykák teljesítettek szolgálatot. Az 5 urnánál összegyűlt 2.300 pengő, míg a vállalatok, hatóságok, hivatalok és iskolák gyűjtése 8.265 pengőt tett ki. Külön ki kell emelnem a polgári iskolás növendékek lelkes fáradozását, akik ebből 2812 pengőt gyűjtöttek.

Ezután az alábbi tárgysorozati pontokat tárgyalta le emelkedett hangulatban a képviselőtestület és fogadta el egyhangulag — különösen a legotlatommal kapcsolatosan a polgármesteri felvilágosító és megnyugtató jelentéseket, illetve határozati javaslatokat.

Gyepmesteri szerződés meghosszabbítása. — Fekete Gyula igazgató-tanító kerelme fürdőszoba létesítése iránt. — Özv. Diósi Jánosné kerelme a Forgács-utcában fia részére telek eladás iránt. — Kiss Béla irtok kerelme kettő havi újabb tizetésnélküli szabadság engedélyezése iránt. — Szállodatulajdonosok kerelme a katonái átvonulási szállások térítési díjának újabb megállapítása iránt. — Wolf Mihály kerelme közmüköltségekre részletizetés engedélyezése és kamat elengedése iránt. — Holub József kerelme az 1940. és 41. évi helypénzbérbátralek ügyében. — Csizsár Mihályné kerelme a

Fő-utca 240. számú telken lévő városi árusító-bódé berbeadása iránt. — A városi közművek 1943. évi költség-előirányzata. — Keresztény egyházak kerelme vízdíj mérséklése iránt. — A Somlyó-utcai lakosok kerelme vízvezeték létesítése iránt. — Hadbavonultak vízdíj hátralékára kamatmentes halasztás engedélyezése. — A hősi halált halt Gyarmathy Béla díjnok özvegyének nyugdíj-ellátása. — A járási székház telke tulajdonjogának rendezése. — Tisztviselők és alkalmazottak részére karácsonyi segély megállapítása. — Szegénysorsu és katonai szolgálat miatt nehéz helyzetbe került ipa-

HÉT

VEZÉR SOROZAT

OKTOBER

HÓNAP

AZ IDEI

ÉV

MEGLEPETÉSEI

VEZÉR sorozat

Standard Radio

rosok és kereskedők karácsonyi segélyezése. — Nékám István I. oszt. aljegyző betegszabadsága. — Fodor József adólistát illetményeire póthitel biztosítása. — Hadipótlékra póthitel engedélyezése. — Jutalmak és segélyekre póthitel biztosítása. — A számvetőségi főnök és helyettese évi jutalmának megállapítása. — Bodrogi Sándor különmunka átalány megállapítása iránti kérelme. — Miklósvári János kérelme Speyer kölcsönnel terhelt ingatlaná átírása iránt. — Hajek Jenőné kérelme túlévezett illetményei elengedése iránt. — Az üveggyár kérelme a Vág-utca burkolása iránt. — Patrik József építési vállalkozó kérelme a szennyvíztisztító telep gépházának építésével kapcsolatban felár megállapítása iránt. — Az 1943. évi rendkívüli beruházásokra hitel biztosítása. — A Bajtársi Szolgálatra hitel biztosítása. — A szellemi és fizikai munkások díjazására póthitel biztosítása. — A szellemi és fizikai munkások díjazására hitel biztosítás az 1943. évre. — Légóttalmi kiadásokra póthitel biztosítása és a Légo. költségvetés tárgyalása. — Tűzoltó felszerelésekre hitel biztosítás 1943. évre. — Egészségvédelmi Intézet fenntartásához városi hozzájárulás megállapítása. — Tankötelesek törzskönyvvézetésének személyi és dologi kiadásaira hitel biztosítása. — Az állatorvos helyettesítésére hitel biztosítása. — Az állami elemi iskolák dologi kiadásaira póthitel biztosítása. — Tenyészállat vétele. — Földiák Imre husfogyasztási adóhátralekának törlése. (Eltávozott). — Szőke József italmérési illetékhátralekának törlése. — Hivatali költségekre póthitel biztosítása. — O. T. I. járulékokra póthitel biztosítása. — Salgótarján m. város 1942. évi pótköltségvetése. — Salgótarján m. város háztartási és egyéb alapjainak és alapítványának 1943. évi költség előirányzata. — Honosítási és illetőségi ügyek.

Hírek és különfélék

TEA.

Amióta az eszemet birom, mindig szerettem a teát. Kisgyermek koromban, serdülő ifjúságomban, az élet delején innen és azon túl, mindig a tea volt a legkedvencebb italom és ma is az. Egy idő óta, talán mondanom sem kell, mikor kezdődött, a gyöngédség bizonyos nemével, de úgy is mondhatnám: áhitattal iszom a teamat. Amit az ember megszokott, azzal nem nagyon törődik: amit természetesnek és magától értetődőnek érzünk, abból nem csinálunk problémát, — az egészséggünkre is csak akkor kezdünk gondolni, amikor már érezzük, hogy valami nincs vele rendjén. A tea — mint téma, vagy mint érzelmi alany — sohasem volt időszerű, mert mindig időszerű volt, de okvetlenül nélkülöznünk kellett egy, ideig és aztán megint visszakapnunk, hogy bizonyos idő múlva azt a gyöngédséget vagy áhitatot érezzük iránta, amellyel talán nemcsak én kortyolgatom mostanában, hanem mások is.

Talán ideje is volt már, hogy azt a csendes hűséget, amellyel a tea végigkísér bennünket egész életünkön, tudomásul vegyük és kissé viszonzozzuk. Attól az első gyöngye kis kortytól, amelyet a csészém szájába csöpögtetnek a kiskanállal, addig az utolsóig, amelyet már talán épp oly öntudatlanul izleltünk, mint az elsőt, mennyi teát megiszuk az ember mindenféléhezzetében, életkörülményében, hányféle alkalommal, jóban és rosszban! Épp ez az, ami a legcsodálatosabb benne.

Meghűltél? Eredj haza, feküdj ágyba, igyál egy forró teát!... Alfaztal! Itt egy csésze tea, hörpintsd le gyorsan!... Ráérsz holnap este? Szívesen látunk egy csésze teára!... Beszélni akarsz velem arról a fontos dologról? Jó, majd együtt teázunk...

A tea, csak szólni kell neki, jön, szerényen, melegen, bizalmasan, mint egy hűséges kutya. És épp oly némán, megnyugtatóan... egy csésze teával már kettesben van a magányos ember. Úgy megértem az oroszokat, akinél a legszerényebb házában is ott áll a szamová, mindig tevé forró vízzel, csak kis csapot kell elfordítani. És kész a tea... ha egyszer gazdag

leszek, ilyen számovárt veszek magamnak legelőbb...

Vagy talán ezt is csak azért gondolom, mert most éppen időszerű gyöngédséggel, szeretettel kezelni a teát, de mire nem lesz ennyire időszerű, már ez a gyöngédség is elmúlik belőlem? Lehet, de ez is csak azt bizonyítja, hogy a tea sokból hasonló a legemberibb éleletszükséglethez: a boldogsághoz. Amíg megvan, nem vigyázunk rá; ha elveszett, sirunk utána; ha visszatért, gyöngéden és félve ápoljuk, de csak addig, amíg megint tulajdonosan meg nem szoktuk...

—y —n.

P. Réz Marián üdvözlése.

A katolikus szerzetes „anya nélkül, anya nélkül, nemzedéksor nélkül” (Zsid. 7. 3.) él a világban, hasonlóan az Isten Fiahoz, isteni függetlenségben és égi szabadságban. Éppen eme elkülönített, magányos élete miatt a legalkalmasabb arra, hogy mindenkit szívébe fogadjon, hogy mindenkinek mindene legyen. S ez ma kétszeresen fontos, mivel egyrészt az Egyház ezt minden papiától el is várja, másrészt, mert korunk embere a lelkiiségekkel egyszerre, sőt szinte még előtte is szociális érzéket, emberbaráti szívet és megértő szeretetet vár tőle.

Ezt a papi eszményiséget valódi aranykeretben szemlélhette városunk katolikus társadalma főleg azóta, amióta Szent Ferenc fiai városunkban letelepedtek s megkezdték lelkipásztorkodásukat a számukra kijelölt plebánia területén. Tíz éve ennek az örömteljes szemléletnek s tíz év a világmindenség alakulásában csak molekula, az Egyház történelmében parány, egy város letelepedésében elenyésző perc s az ember életében is elváglató semmiség. S mégis az a tíz esztendő, melyhez az Északi plebánia története fűződik, hatalmas, monumentális alkotásokat, de még ezeknél is hatalmasabb hitbuzgalmi és nevelő hatású eredményeket tükröz vissza. A lelkében vallásos, az Isten és a Haza fogalmát mélyen átérző ember ezen, a végtelenség időtávlatából kiragadott, tizesztendő, porszemnyi tükrörbe mégis örömorepülő szívvel tekint bele s mely tisztelettel és halálával meghajítja fejét azok előtt, akik ezt a tükröt egyedül az Istenbe vetett rendithetetlen hitből és eszményi hivatástudatból megalkották. Ez a mely tisztelet s hala vezette okt. 15-én a koraesti órákban, az Északi plebánia zárdajában azt a kis számú csapatot, mely az Északi plebánia-egyházközség képviselőiben P. R. Marian plebanost kereste fel, hogy üdvözzölje az akkor nagy munkának tűzőes jubileumán. Dr. Jánosy Öljön m. kir. rendőrtanácsos a hívó, a gondolkodó és a barát meleg érzelmeiből fakadó keresetlen szavakkal köszöntötte P. Réz Mariánt névünnepe alkalmából s ezen alkalmat ragadta meg, hogy rámutasson a lefolyt tizesztendő hatalmas teljesítményére, melyet P. Réz Marián, mint plebános, rendtársaival együtt kifejtett. Az egyházközség híveinek szeretetteljes halálját tolmáczolta s Isten áldását és segítő kezét kérte további munkájukra.

P. Rez Marián megilletődött lélekkel köszöntö meg az üdvözlést s bár az érdemeket szerzetesi alázatossággal és szerezéssel elhárította magától és rendtársaitól s a világi emberek megértő közös-ségének tulajdonította, mi megis igaz lélekkel. Őszinte szívvel és az élő betűkkel mondjuk róla és rendtársairól Jób könyvének (29, 11—19) szavait: „A fül, mely hallott, boldognak monda engem; és amely szem látott, bizonyosságot tőn felőlem; azért, hogy megszabadítottam a kiáltó szegényt és árvát, kinek nem volt segí-tője. Az elveszendőnek áldása rám szá-lított és az özvegy szívét megvigasztaltam. Igazság volt öltözetem, s mint paláttal és koronával ruházkodtam ítéletemmel. Sze-me voltam a vaknak és lába a sántának. Atyjok voltam a szegényeknek... Kiűr-tem a gonoszság zápfogait és fogai kö-zül kivettem a zsákmányt. És modám: az én fészkenben halok meg; és mint a pal-mafa, megsokasítom napjaimat. Gyökerem nyitva a vizek mellett és a harmat meg-marad aratásomon.”

Vasárnap d. u. 3 órakor az SBTC pályán

SBTC—GAMMA

csapatai mérkőzések,

Már a gyermekeknek is

ODOL fogpéppel kell fogaitat ápolni. A

ODOL fogpép megőrzi a fogak szépségét és egészségét.

ODOL

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

A kisterenyei ref. fiókegyház megalakulása.

Lélekemelő, bensőséges ünnep színhelye volt f. h. 18 án d. u. a kisterenyi evangélikus templom. Ezen a napon mondta ki önálló fiókegyházzá alakulását, s választotta meg első tisztikarát díszes közgyűlés keretében kisterenye református társadalma.

Nagy érdeklődés mellett, áhitatos csendben emelkedett szólásra dr. Varga Kálmán a salgótarjáni anyaegyház főgondnoka s nyitotta meg az alakuló közgyűlést, meleg szavakkal üdvözölve a megjelent híveket s a testvér evangélikus egyház képviselőit. Ismertette az egyházmegyei főhatóságnak az alakuló kisterenyei fiókegyházra vonatkozó határozatát, majd javaslatot tett a megválasztandó tisztviselők személyére nézve. A közgyűlés dr. Varga Kálmán bejelentését, valamint javaslatát örömmel tudomásul vette s egyhangú lelkesedéssel a kisterenyi fiókegyház főgondnokává Hős Nagy Lajos banyafőfelügyelőt, gondnokává Lenkei Károlyt, presbitereknek pedig Szabó Lajos, Juhász István, Kiss Sándor, Veres András, Sz. Nagy Lajos és Somogyi Gyula kisterenyi egyháztagokat választotta. Az új presbitérium jegyzője Babjak Bertalané sz. Kacsók Iren okl. tanítónő lett.

Az új iliztikarból Szűts István lelképásztor vette ki a hivatalos esküt, aki pasztori szeretettel, bensőséges örömmel üdvözölte Isten országának megválasztott újabb munkásait s áldás-kérés mellett iktatta be őket egyházi méltóságukba.

Eskütel után Tarnay Kálmán gyár-
igazgató, presbiter a salgótarjáni anyaegy-
ház nevében apostoli hittel, rendíthet-
etlen magyar református öntudattal telje-
szésében köszöntötte a kisterenyei fiók-
egyházközség megválasztott első tisztika-
rát. Röviden rámutatott a presbiteri mun-
ka lényegére, melyet az Úr Jezus Krisz-
tus a következő igében írt elő: „aki első
akar lenni közöttetek, legyen mindenki
szolgája.” A presbiter egyházépítő mun-
kája tehát ott kezdődik, hogy minden ere-
jével igyekszik embertársainak alázatos
lélekkel, önzetlenn és szeretet szívből fak-
adó szolgálatot tenni, annak szem előtt
tartásával: Sicut Deo gloriatur Istené a dic-
sőség! Tarnay Kálmán bizonyágtévő
erővel ható beszéde után dr. Varga Kál-
mán mélyszéles sajnálkozással jelelte
be, hogy Hős Nagy Lajos bányaafelü-
gyelő, főgondnok mernőki bivatásával járó
hűség kötelesség teljesítése közben

könnyebb természetű balesetet szenvedett s így nem jelenhetett meg a közgyűlésen. Távolmaradását kimentve üdvözlő beszédének felolvasását kérte az elnökségtől. Célkitűzéseiben és gondolataiban egyaránt nemes, emelkedett lélekre valló megnyilatkozásában kifejezésre juttatta, hogy tisztában van a rájuk ruházott tisztség feladatainak komolyságával: „de minél nehezebb valamely feladat — mondotta — annál nagyobb a megtiszteltetés annak, vagy azoknak, akikre annak végrehajtását bizzák. Hiszem ha dacos akarással összefogunk, ha lassan és csak igen mérsékelt keretek között is, de betölthetjük rendeltetésünket.” A maga és presbiter társainak korszerű feladatát a következőkben foglalta össze: „Hitében erős, erkölcsében nemes, anyagiakban

2 x jāt le

a zsebóra, mialatt

a 48 óras

Orion

hōpalack

mэг mindig

forrón, vagy

hidegen tartás

• beletöltött Ital

életképes, nemzeti eszményében az együvértartozás, a közösség érzetétől izzó, társadalmi életében osztálymentes gyűlékezett összekavácsolni valamennyi itt élő hittestvérünket."

Hős Nagy Lajos mélyen szántó meghatározó érzésekkel teljes bizottságtétel választásának felolvasása után az evangélikus egyház képviselője üdvözölte keresetlen szavakkal a fiókegyház vezetését, tolmácsolva a testvér egyházzal való együttműködés iránti készséget. Az elhangzott beszédek után dr. Varga Kálmán megindult szavakkal mondott köszönetet a megjelent vendégeknek, Kisterenye református híveinek, biztosítva őket az anyae gyház vezetőinek és minden tagjának teljes szívvel való támogatásáról. A mindvégig földről az égbe tekintő és az isteni kegyelem jegyében összehívott közgyűlést Lévay Pál vallásoktató s. lelkész köszöngése zárta be, utána az egybegyűlt hívőcsereg ajkán felcsendült a nemzeti imádság.

A kisterenyei református fiókegyház alakulásának ténye, viharoktól tépett világunkban szimbolikus jelentőséggel bír, hiszen határainkon túl élet-balál harcát vivja az örök isteni gondolat az Antikrisztus ellen. Minden olyan törekvés, mely Isten számára kíván uralmat biztosítani megpróbáltatások alatt szenvedő földünkön, biztatás és utmutatás a jobb jövő felé. Ennek a jövőnek parányi magvetése volt Kisterenye református társadalmának ünnepe, s a jelen voltak azzal a rendíthetetlen hittel távoztak el a közgyűlésről, hogy törekvéseik a világban szüntelenül munkálódó Szentlélek Isten segítségével, a bibliai mustármaghoz hasonlóan áldozatos, hithű szívek által ferebélyes fákká fognak nőni egyházunk és a magyar nemzet javára, mindennek felett pedig az Isten dicsőségére.

L. y.

Tavaszi újdonság!

SZÜCS-FÉLE

„Vitamin Crém”

A legmodernebb elvek szerint készített VITAMINDUS arc krém. Az arc bőr természetes tápanyagait tartalmazza s ezért rugalmassá, üdévé teszi és megóvja a ráncosodástól.

SZÜCS-FÉLE

„Bubi Arcszesz”

Megszünteti pattanásait és az arc bőr zsírosságát.

Kapható:

SZÜCS RÓBERT
MAGYAR KORONA
GYÓGYSZERTÁRÁBAN.
SALGÓTARJÁN.

ELADÓ 586 □ öl házhelynek, Károlyakna fellett a karancsaljai utvonall mentén. Érdeklődni lehet, dr. Fischer Károly Bányatelep dr. Chorin Ferenc u. 40. D. u. 4—6 óra között.

Fogtechnikus tanulónak

ügyes kezűt felvesz

Bortnyik Károly Fő-u 63.

Kisebb quartz lámpa
jutányosan eladó!
Cím a kiadóban.

Alig használt

Perzsa láb-bunda eladó.

Cím a kiadóban (Végh-nyomda).

Nyomatott: „A MUNKA”—nyomdában, Salgótarján

Új rendszer a katonai és külföldi lóvásárlásoknál. A katonai és külföldi államok részére történő lóvásárlásokat, eddig külön-külön tartották meg és az árakat is különbözőképpen állapították meg. Ebből a helyzetből többféle hátrány származott. A tervek szerint a jövőben egyszerre történnek a vásárlások akár belső, illetve katonai, akár külföldi célra vásárolnak. A kiindulási ár is egységes lesz. A remonták árát egységesen 2200 pengőben állapították meg.

Megjelenik minden hó 1-én a filatelia. minden ágával foglalkozó szaklap. A

Bélyeghíradó

Felelős szerkesztő: DOBÓ ISTVÁN. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szabadka, Egressy utca 2 szám.

Megrendelhető és kapható: VÉGH KÁLMÁN könyv és papirkereskedésében SALGÓTARJÁN

Egyesszám ára 60 fillér. Előfizetés egész évre 7 pengő, szövetségi tagoknak 6 pengő.

ARSA

keres

8-10.000

pengővel, kijelölt

cipőkereskedő

O l m a

kladóban.

RŐFÖS, RÖVIDÁRU
IPARENGEDÉLYHEZ
tőkés társat keresek.

Tartsuk be szigorúan
a légvédelmi előírásokat.

IGMÁNDI KESERŰVIZ
minősége egyedül

Örökbe fogadok egy kisleánykát
(2—4 éveset).

Soltész Miklós
Forgács u. 23.

SALGÓTARJÁNI
APOLLO MOZGÓ

Október 24-én, szombaton fél 5 és fél 7 órakor, 25-én, vasárnap fél 3, fél 5, fél 7 órakor, 26-án, hétfőn fél 5 és fél 7-kor, 27-én, kedden fél 5 és fél 7 órakor

Az ördög nem alszik

Főszereplők: Tolnay Klári, Hajmássy Miklós, Csontos Gyula, Bihary József
Kiegészítésül: MAGYAR HIRADÓ!

28-án, szerdán fél 5 és fél 7 órakor, 29-án, csütörtökön fél 5 és fél 7 órakor

D I Á K É V E K

Bajos diáktörténet. Kiegészítésül: UFA és FOX világíradók.

S P O R T

SSE—Soroksári AC 2:2 (2:0)

Két ellentétes féldőt látott a kevés számú, de a rossz időben is hűségesen kitartó szurkoló tábor. Az első féldő alapján joggal remélték a SSE biztos és több gólos győzelmét, de a szép és eredményes kezdet tehetetlen, pepecselő második féldővel folytatódott és a mindjobban belejövő soroksáriak végül is megérdemelten vitték haza az egyik pontot. Gólrátörő szélőkkel és középcsatárral akár 5 góllal is győzhetett volna a SSE.

Góllövők: Szentkúti, Szabó L. illetve Szeili és Zwik. Jók voltak: Szabó L. (a mérkőzés legjobbjai, aki Szabó Tóni szerint is kiváló játékos), Kontár, Takács, illetve Szeili, Antoni, no és Szabó, aki az utolsó percekben egyik védőről lepattant sarokra tartó labda bravúros kivédésével mentette meg az egy pontot.

Nagy szükség van a SSE-ben két szélsőre, valamint egy jobb hátvédre. Így bajos lesz a bajnokságot megszerezni!

B I R K Ó Z Á S.

Vasárnap Budapesten az országos bajnokságok során görög-római birkózásban, a középsúlyúak küzdelmében látszólag megérett harmadik lett Balogh, a SSE fiatal, szorgalmas versenyzője, Balogh nem kisebb nagyságot előzött meg, mint a többszörös válogatott Ferencet, stb.

Az elért szép eredmény csak látszólag meglepetés, mert a nagyszerű birkózó állandó, lelkes munkával és nem

lapkádó szorgalommal dolgozik a SSE szakosztályában s már az északi kerületi versenyeken is bebizonyította kiváló formáját és tehetségét.

Gratulálunk neki és reméljük, hogy a többi szorgalmas SSE birkózó példáján fellelkesülve még több és még szebb eredménnyel örvendeztetni meg a birkózás salgótarjáni híveit.

Külön kérelem nélkül értékelik át a hadikölcsönkönyveket. Az 1914/18 évi hadikölcsönök valorizációjára vonatkozó törvény első végrehajtási rendelete megjelent. Eszerint a hadikölcsönök ártértelezése iránt nem kell külön kérelmet előterjeszteni. Az elbírálás a már korábban megtörtént bejelentések alapján történik. Ha az elbíráláshoz további adat lenne szükséges, úgy annak szolgáltatására a Pénzügyminisztérium Központ fogja felhívni az érdekelteket. Az esetleges felhívásnak mindenki saját érdekében minél előbb tegyen eleget. Az ártértelezéshez való igényjogosultságot a pénzügyminiszter bírálja el.

Körzeti szappanfőzőket állítanak fel az ország minden részében. A lakosság következtében vidéken a lakosság zsiradekkészleteit nem tudja kifőzni. A közellátási miniszter az összes törvényhatóságok első tisztviselőit felhívta, hogy a törvényhatóságok területén alakítsanak körzeti szappanfőzőket, ahol a lakosság szappancsere tolytái felajánlott zsiradekkészleteit a körzeti főzők a közfogyasztás részére feldolgozzák. A szappanfőző körzetek felállításával első sorban is a vármegyék lakosainak szappanellátását kívánják biztosítani. A vidéki lakosság ugyanis a beszolgáltatott zsiradekokért a körzeti szappanfőzőktől egyenesen mosószappant kap és ki milyen arányban bocsát rendelkezésre háztartási és kuliadék zsiradekot, olyan arányban kap szappant. A közellátási minisztérium terve ugyanis az, hogy a ma még csak a fővárosban és környékén, valamint a törvényhatósági jogú városokban bevezetett jegyrendszert a szappanellátás egyenletesebbé tétele érdekében fokozatosan az egész országra kiterjessze.

A facipók ára. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a közellátásiügyi miniszter szabályozta a facipók (Klumpák) páronkénti árát. Eszerint a laposorru facipók fogyasztói ára 4/50, a női facipóké 4/25, a gyermek facipóké 3/60, a hegyesorru hollandi mintájú férfi facipók ára 4/70, a női 4/50, a gyermek facipóké 4/00 pengő.

Levente hír.

A salgótarjáni Ifjúsági csapattól. A salgótarjáni bányai levente otthon udvarán (régigigadó-épület) nagyszabású ünnepséget tart, melyre az ifjúsági vezetői csapat parancsnoksága szeretettel meghívja és várja a levente intézményt pártoló Nagyerdemű Közönséget. Az ünnepség sorrendje a következő:

1.) Szózat Z. pálfalvai bányai lev.

csap. zenekara. Zászlófelvonás.

- 2.) Ima,
- 3.) Zászlóüdvözlés. Szavalt. Mécs
- László: Vád és Védőbeszéd c. verse,
- 4.) A levente ifjúsági vezetői csapata célja, Vágó Jenő tábor pk.
- 5.) Ady: Felszállott a páva c. verse,
- 6.) Hiszekegy. (Z. pálfalvai bányai lev. csap. zenekara.)
- 7.) Hősi fohász.
- 8.) Zászlóbevonás.
- 9.) Elvonulás a Hősök szobrához,
- 10.) Koszoru elhelyezés,
- 11.) Diszmenet.

Az ünnepséget rendező táborparancsnokság Vágó Jenő csapat. pk. vezetése és irányítása mellett mindent elkövet az ünnepség sikere és célja érdekében.

Kerjük a Nagyerdemű Közönséget, hogy ezen hazafias megmozduláson minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjék.

Salgótarjáni leventék legyetek ott!

Támogasd a Vöröskeresztet!

ELADÓ Salgótarjánban Füleki-u. 44 sz. ház.

H I R D E S S E N

„A MUNKA”

politikai hetilapban!

Mezőgazdasági gépkezelő tanfolyam Budapesten. Az OMGE november 3-i kezdettel 30 napos mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez Budapesten az állami felsőipariskolán. Jelentkezni lehet levélben október 27-ig. Ozmányok csatolása nélkül az OMGE titkári hivatalánál (IX. Köztelék-u. 8.) tizenöt pengő beíratási és tandíj egyidejű befizetésével.

Megindult az új cukorkampany. Az új cukorkampany október 10-én indult meg. Az idén megjavult a cukortermelés helyzete, mert míg azelőtt nyolc mázsa répa kellett egy mázsa cukor előállításához, most olyan mázsa a répa cukortartalma, hogy 6 mázsa répa már elegendő ugyanannak a cukortermelésnek a ki-termeléséhez. Az idei répában a normális 16 százalékkal szemben 20 százalék a cukortartalom.

Nyomdatulajdonos: Végh Kálmán